

تأثیر مالکیت نهادی و مالکیت عمدہ بر مدیریت دریافتی ها

حسن رحیمی فرد^{۱*}

محسن صادقی^۲

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۹/۰۱ تاریخ چاپ: ۱۳۹۹/۰۹/۱۱

چکیده

هدف این پژوهش بررسی تاثیر مالکیت نهادی و مالکیت عمدہ بر مدیریت دریافتی ها است. در راستای هدف پژوهش، دو فرضیه تدوین شد. جهت آزمون این دو فرضیه با استفاده از روش حذف سامانمند، نمونه‌ای متشكل از ۱۰۵ شرکت از بین شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در طی هشت ساله بین سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۷ انتخاب گردید. برای تجزیه و تحلیل دادها و آزمون فرضیه‌ها از مدل‌های رگرسیون چند متغیره به روش داده‌های ترکیبی استفاده شد. نتایج حاصل از پژوهش نشان داد مالکیت نهادی تاثیر منفی بر مدیریت دریافتی ها دارد. همچنین نتایج نشان داد که مالکیت عمدہ تاثیر منفی بر مدیریت دریافتی ها دارد.

واژگان کلیدی

مالکیت نهادی، مالکیت عمدہ، مدیریت دریافتی ها.

^۱ دانشجوی دکتری حسابداری، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه آزاد مبارکه، اصفهان، ایران. (* نویسنده مسئول:

hasanrahimifard@yahoo.com

^۲ استادیار گروه حسابداری، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه آزاد مبارکه، اصفهان، ایران. (mohsen_ms_sadeghi@yahoo.com)

۱. مقدمه

حساب‌های دریافتی یک مطالبه برای شرکت‌ها برای کالاها و خدمات دریافت شده توسط مشتریان است و نه تنها یک حساب اصلی برای کل دارایی‌هاست، بلکه منبع ارزش عملیاتی در معاملات حسابداری است. مطالعات قبلی در مورد حساب‌های دریافتی در دو دسته قرار می‌گیرد، یکی سیاست‌های حساب‌های دریافتی را در نظر می‌گیرد و به دنبال مدل مقدار بهینه حساب‌های دریافتی برای دستیابی به حداکثر سود است (اسچیف و لیر،^۱ ۱۹۷۴؛ استنفورد،^۲ ۱۹۸۹؛ لیو و همکاران،^۳ ۲۰۰۷). مطالعات دیگر خطرات حسابرسی ناشی از دستکاری‌ها را مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌دهد و موارد جمع شده را تشخیص می‌دهد (هیلی،^۴ ۱۹۸۵؛ دی‌آنجلو،^۵ ۱۹۸۶؛ براون و همکاران،^۶ ۱۹۸۷). حتی برای بنگاههای بزرگ که ریسک کمتری دارند، ممکن است شرکت‌ها به طور دلخواه سیاست اعتباری مناسب را برای تحقق مزایای کوتاه مدت ناشی از مدیریت دریافتی نکنند و از الگوی بهینه پیروی نکنند (هانگ و کو،^۷ ۲۰۱۱). از جمله عواملی که می‌تواند بر مدیریت دریافتی‌ها تاثیرگذار باشد، ساختار مالکیت شرکت‌ها است. اعتقاد بر این است که سازوکارهای حاکمیت شرکتی مانند ساختار مالکیت، توان تاثیرگذاری مستقیم بر روی توانایی سرمایه‌گذاران برای وادار کردن مدیریت به استفاده کارا از منابع موجود در سازمان‌ها و مدیریت دریافتی‌ها را برخوردار هستند (کیربو-سولمن و اویسی،^۸ ۲۰۰۸). سیاست‌های ناکارآمد مدیریت دریافتی‌ها می‌توانند نتیجه حاکمیت شرکتی ضعیف باشد و نتیجتاً به کاهش ثروت صاحبان سهام منجر شود؛ به عبارت دیگر سازوکارهای حاکمیت شرکتی اثربخش مانند مالکیت نهادی و مالکیت عمدی به عنوان عامل نظارتی در مدیریت منابع شرکت محسوب می‌شود. مالکان شرکت و مدیریت عالی شرکت مسئول تدوین سیاست‌های مرتبط با مدیریت وجود نقد، حسابهای دریافتی، خرید و نگهداری موجودی و تمامی دیگر سیاست‌های سازمانی می‌باشند؛ بنابراین مالکان نهادی و عمدی و مدیریت عالی از نقشی مهم در شرکت برخوردار می‌باشند و تصمیم‌گیری و اقدامات اجرایی آنها می‌توانند تاثیری اساسی بر حسابهای دریافتی در شرکت داشته باشد (گیل و بیگر،^۹ ۲۰۱۳). لذا با توجه به موارد مطرح شده می‌توان بیان کرد که هدف اصلی این پژوهش بررسی تاثیر مالکیت نهادی و مالکیت عمدی بر مدیریت دریافتی‌ها می‌باشد.

۲. مبانی نظری و ادبیات پژوهش

حساب‌های دریافتی مقدار قابل توجهی از کل دارایی‌های شرکت را تشکیل می‌دهد. حساب‌های دریافتی دو پیامد مهم برای سیاست‌مالی شرکت‌ها در بردارد. اول، میزان تأمین مالی مورد نیاز برای تأمین اعتبار این حساب‌های دریافتی قابل توجه است و دوم اینکه چون اینها دارایی‌های کوتاه‌مدت هستند، نیاز به بازپرداخت مکرر دارد؛ بنابراین، حساب‌های دریافتی یک عامل مهم در سیاست‌های کلی مالی یک شرکت را تشکیل می‌دهند. حساب‌های دریافتی حساب‌هایی هستند در طول دوره تجاری شرکت ایجاد می‌شود و در صورت رقابت در بازار، اجتناب ناپذیر می‌شوند؛ بنابراین، مدیریت

-
1. Schiff & Lieber
 2. Stanford
 3. Liu et al
 4. Healy
 5. Deangelo
 6. Bowen et al
 7. Hung & Kao
 8. Kyereboah –Coleman & Osei
 9. Gill & Biger

کارآمد حساب‌های دریافتی دارای پیامدهای با ارزشی برای شرکت‌ها است (شین و سوئن^{۱۰}، ۱۹۹۸). از یک طرف، حساب‌های دریافتی هزینه‌ای برای شرکت است و با فروش بیشتر، درآمد را افزایش می‌دهد؛ بنابراین، بین مزایا و هزینه‌های حساب‌های دریافتی توازن وجود دارد. جدا از این توازن بین مزایا و هزینه‌های حساب‌های دریافتی، مدیریت آنها تحت تأثیر تضاد نمایندگی بین مدیر و مالکان نیز قرار دارد (کریشنکوتی و جادیپا^{۱۱}، ۲۰۲۰). در یک شرکت که مدیران در صدد کمی از سهام را در اختیار دارد، انگیزه کمتری در مدیریت کارآمد حساب‌های دریافتی وجود دارد (جنسن و مکلینگ^{۱۲}، ۱۹۷۶). شاید در این حالت مدیران در سیاست‌های حساب‌های دریافتی آزادتر عمل کند، زیرا تمایل دارد که در کوتاه‌مدت فروش را افزایش دهنند. با این وجود هزینه‌های مالی بالاتری را برای شرکت ایجاد می‌کند و میزان بدھی‌ها را افزایش می‌دهد. در این زمینه، تأثیر بررسی تمرکز مالکیت در مدیریت حساب‌های دریافتی در یک شرکت با اهمیت تلقی می‌شود (کریشنکوتی و جادیپا، ۲۰۲۰).

انگ و همکاران^{۱۳} (۲۰۰۰) استدلال می‌کنند که مالکان عمدہ انگیزه‌های کافی برای نظارت مؤثر بر شرکت‌ها دارد، زیرا سهام زیادتری در آن شرکت دارند. در این پژوهش تأثیر ساختار مالکیت بر مدیریت حساب‌های دریافتی بررسی می‌شود. می‌توان انتظار داشت که در صورت وجود هزینه‌های نمایندگی، مالکیت متمرکز باید بر نسبت حساب‌های دریافتی به فروش تأثیر منفی داشته باشد. در این پژوهش برای محاسبه ساختار مالکیت از دو معیار مالکیت نهادی و مالکیت عمدہ استفاده می‌شود. هر دوی این مالکان از ظرفیت و تمایل برای استفاده از ظرفیت خود برای نظارت مؤثر بر مدیران در صورت داشتن سهام بالاتر برخوردار هستند. در ادبیات مالی مطالعاتی وجود دارد که مدیریت حساب‌های دریافتی، عوامل تعیین کننده آن و تأثیر آن بر عملکرد شرکت را بررسی کرده اند (هانگ و کو^{۱۴}؛ ۲۰۱۱؛ ماین و اسمیت^{۱۵}، ۱۹۹۲؛ میچالسکی^{۱۶}، ۲۰۱۲؛ مولینا و پریو^{۱۷}، ۲۰۰۹). با این حال، هیچ مطالعه‌ای تأثیر ساختار مالکیت در مدیریت حساب‌های دریافتی را بررسی نکرده است؛ بنابراین در این پژوهش تأثیر مالکیت نهادی و مالکیت عمدہ بر مدیریت حساب‌های دریافتی ها بررسی می‌شود.

سرمایه‌گذاران نهادی، سرمایه‌گذاران بزرگ نظیر بانک‌ها، شرکت‌های بیمه و شرکت‌های سرمایه‌گذاری هستند. عموماً این گونه تصور می‌شود که حضور سرمایه‌گذاران نهادی ممکن است به تغییر رفتار شرکت‌ها منجر شود. این امر از فعالیت‌های نظارتی که این سرمایه‌گذاران انجام می‌دهند، نشأت می‌گیرد (ولوری و جنکیتز^{۱۸}، ۲۰۰۶). سرمایه‌گذاران نهادی نقش مهمی در نظارت بر شرکت‌ها ایفا کنند. این موضوع به این دلیل است که سرمایه‌گذاران نهادی به ایجاد ارزش بلندمدت برای شرکت‌ها علاقه بیشتری دارند؛ بنابراین آن‌ها انگیزه بیشتری برای نظارت دارند. علاوه بر این، این سرمایه‌گذاران در مورد ویژگی‌های شرکت و صنعت آگاه تر هستند و در کمیق تری از فعالیت‌های عملیاتی آن‌ها دارند (بروچین و بانگ^{۱۹}، ۲۰۱۷). سهامداران عمدہ به عنوان سهامدارانی در نظر گرفته می‌شوند که دارای درصد قابل

10. Shin & Soenen

11. Krishnankutty & Jadiyappa

12. Jensen & Meckling

13. Ang et al

14. Hung & Kao

15. Mian & Smith

16. Michalski

17. Molina & Preve

18. Velury & Jenkins

19. Borochin & Yang

توجهی از مالکیت سهام شرکت می باشدن (الفیومی و همکاران^{۲۰}، ۲۰۱۰). سهامداران عمدۀ مدیران را تشویق می کنند تا به طور کامل اطلاعات مالی را گزارش کنند. قدرت تحت اختیار سهامداران عمدۀ، آن‌ها قادر به نظارت بر مدیریت می‌سازد (باریوسف و پرنیپ^{۲۱}، ۲۰۱۳).

کارآیی مدیریت حساب‌های دریافتی بر حسب نسبت حساب‌های دریافتی تعریف می‌شود، یعنی نسبت کل حساب‌های دریافتی به کل فروش. هرچه این نسبت بیشتر باشد، مدیریت دریافتی‌ها نیز کارآمدتر خواهد بود؛ بنابراین، انتظار می‌رود که رابطه منفی بین ساختار مالکیت (مالکیت نهادی و عمدۀ) و نسبت حساب‌های دریافتی وجود داشته باشد. در هر دو مورد مالکیت نهادی و عمدۀ، با افزایش درصد مالکیت انگیزه آنها برای نظارت بر عملکرد مدیر بیشتر می‌شود؛ بنابراین، درصد بالاتری از مالکیت نهادی و عمدۀ موجب کاهش هزینه‌های نمایندگی برای مدیریت حساب‌های دریافتی می‌شود. همچنین می‌توان انتظار داشت که شرکت‌های با مالکیت متمرکز، وجه نقد کمتری را در مطالبات پرداخت کنند، زیرا مالکان از نزدیک مراقب فعالیت‌های مدیریت هستند (کریشناکوتی و جادیاپا، ۲۰۲۰). لذا با توجه به مبانی مطرح شده در خصوص موضوع پژوهش، این سوال پژوهشی مطرح می‌گردد که آیا مالکیت نهادی و مالکیت عمدۀ بر مدیریت دریافتی ها تاثیرگذار است؟

۱-۲. پیشینه پژوهش

کریشناکوتی و جادیاپا^{۲۲} (۲۰۲۰) در پژوهشی با عنوان "ساختار مالکیت و مدیریت دریافتی‌ها" به بررسی تأثیر ساختار مالکیت بر مدیریت دریافتی‌های شرکت‌های هندی پرداخته‌اند. نتایج به دست آمده با استفاده از تعداد مشاهدات ۱۱۶۴ شرکت در بازه زمانی ۲۰۰۶-۲۰۱۶ نشان می‌دهد که رابطه‌ای منفی بین مرکز مالکیت و نسبت حساب‌های دریافتی وجود دارد. همچنین نتایج نشان داد شرکت‌هایی که دارای مالکیت متمرکز و مالکیت نهادی هستند، از لحاظ میزان فروش، باید دریافتی‌های کمتری داشته باشند.

گیل و بیگر^{۲۳} (۲۰۱۳) در پژوهشی با عنوان "تأثیر حاکمیت شرکتی بر کارآیی مدیریت سرمایه در گردش شرکت‌های تولید کننده آمریکایی" به بررسی تأثیر حاکمیت شرکتی بر کارآیی مدیریت سرمایه در گردش در ۱۸۰ شرکت تولیدی کشور آمریکا برای دوره مالی ۲۰۰۹-۲۰۱۱ پرداختند. آنها برای اندازه‌گیری حاکمیت شرکتی از شاخص‌های اندازه‌هیئت مدیره، وضعیت دوگانگی پست مدیر عامل و دوره تصدی مدیر عامل استفاده کردند. شواهد نشان داد که برخی از مکانیزم‌های حاکمیت شرکتی نقش مهمی در بهبود کارآیی مدیریت سرمایه در گردش ایفا می‌کند.

کاجاناندن و اکیودن^{۲۴} (۲۰۱۳) در پژوهشی با عنوان "شیوه‌های حاکمیت شرکتی و کارآیی مدیریت سرمایه در گردش" تأثیر ویژگی‌های حاکمیت شرکتی بر مدیریت سرمایه در گردش در سریلانکا در سال‌های ۲۰۰۷-۲۰۱۱ را با استفاده از روش رگرسیون چندگانه بررسی کردند. یافته‌های آنها نشان داد که حاکمیت شرکتی (کمیته‌های هیئت مدیره، تعداد جلسه‌های هیئت مدیره و اندازه هیئت مدیره و ساختار رهبری هیئت مدیره) بر نسبت بدھی و نسبت دارایی جاری تأثیر معناداری دارد و در مقابل حاکمیت شرکتی بر چرخه تبدیل وجه نقد تأثیر معناداری ندارد.

20. Al-Fayoumi et al

21. Bar-Yosef & Prencipe

22. Krishnankutty & Jadiyappa

23. Gill & Biger

24. Kajananthan & Achchuthan

پالومبینی و ناکامورا^{۲۵} (۲۰۱۱) در پژوهشی با عنوان "عوامل اصلی در مدیریت سرمایه در گرددش در بازار بزریل" با استفاده از اطلاعات شرکت‌های سهامی در بزریل برای دوره زمانی ۲۰۰۱-۲۰۰۸ به شواهدی دست یافتند که بر این اساس، مکانیزم‌های نظارتی مدیریتی، همچون درصد تمرکز مالکیت، نسبت اعضای غیر موظف و پاداش سالانه مرتبط با سود شرکت تأثیر معناداری بر میزان سرمایه در گرددش ندارد. با این حال، یافته‌های پژوهش نشان‌دهنده آن است که سرمایه در گرددش به شدت تحت تأثیر ویژگی‌های شرکت، نظری سطح بدھی، اندازه و همچنین، رشد شرکت قرار می‌گیرد.

ناصری و همکاران (۱۳۹۶) در پژوهشی با عنوان "بررسی تأثیر حاکمیت شرکتی بر کارایی مدیریت سرمایه در گرددش در بورس اوراق بهادر تهران"، به بررسی تأثیر سازوکارهای حاکمیت شرکتی بر کارایی مدیریت سرمایه در گرددش شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر تهران پرداخته اند. در این راستا، تأثیر سازوکارهای حاکمیت شرکتی (شامل اندازه هیئت‌مدیره، درصد سهامداران نهادی و درصد اعضای غیر موظف) بر کارایی مدیریت سرمایه در گرددش (شامل دوره بازپرداخت بدھی، دوره وصول مطالبات، دوره تبدیل موجودی و چرخه تبدیل وجه نقد) بررسی شده است. در این پژوهش، نمونه آماری پژوهش شامل ۹۸ شرکت در دوره زمانی ۱۳۸۶ الی ۱۳۹۰ می‌باشد. نتایج حاکی از آن است که درصد سهامداران نهادی با چرخه تبدیل وجه نقد رابطه معکوس، ولی با دوره وصول مطالبات، دوره بازپرداخت بدھی و دوره تبدیل موجودی رابطه مستقیم دارد. افرون براین، بین اندازه هیئت‌مدیره و متغیرهای مدیریت سرمایه در گرددش رابطه معناداری وجود ندارد. همچنین، درصد اعضای غیر موظف با چرخه تبدیل وجه نقد و دوره وصول مطالبات رابطه معناداری وجود ندارد. همچنین، درصد اعضای غیر موظف بازپرداخت بدھی و دوره تبدیل موجودی رابطه مستقیم دارد.

پورزمانی و رضاعی (۱۳۹۵) در پژوهشی با عنوان "تأثیر نظارت خارجی بر رابطه بین نسبت گرددش سرمایه و عملکرد صندوق‌های سرمایه گذاری مشترک"، به بررسی تأثیر نظارت خارجی (سرمایه گذاران نهادی) بر رابطه بین نسبت گرددش سرمایه و عملکرد صندوق‌های سرمایه گذاری مشترک پرداخته اند. جهت انجام پژوهش، تمامی صندوق‌های سرمایه گذاری دارای مجوز فعالیت از سازمان بورس اوراق بهادر از مهر ۱۳۹۱ تا پایان شهریور ۱۳۹۳ مورد بررسی قرار گرفت. نتایج حاصله حاکی از ارتباط معکوس و معنادار بین نسبت گرددش سرمایه با عملکرد صندوق‌ها می‌باشد. همچنین ارتباط مستقیم و معناداری بین نظارت خارجی و عملکرد صندوق‌ها وجود دارد. در حالیکه نتایج رابطه معناداری بین نظارت خارجی و رابطه بین نسبت گرددش سرمایه و عملکرد صندوق‌ها نشان نداد.

زلقی و گودینی (۱۳۹۵) در پژوهشی با عنوان "بررسی تأثیر ساختار مالکیت بر رابطه بین مدیریت سرمایه در گرددش و سودآوری شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر تهران"، به بررسی تأثیر ساختار مالکیت بر رابطه بین مدیریت سرمایه در گرددش و سودآوری شرکت‌ها پرداخته اند. نمونه آماری این پژوهش شامل ۹۰ شرکت از بین شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر تهران در دوره زمانی ۱۳۸۶ الی ۱۳۹۳ بوده که با روش حذفی این نمونه را از جامعه موردنظر انتخاب و مورد بررسی قرار داده ایم. برای آزمون فرضیه‌های پژوهش از رگرسیون خطی چندگانه با استفاده از داده‌های ترکیبی استفاده شده است. نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌های پژوهش نشان داد که بین مدیریت سرمایه در گرددش و سودآوری شرکت‌ها رابطه منفی و معناداری وجود دارد، همچنین مالکیت بخش عمومی اثر مثبت و معناداری بر رابطه بین مدیریت سرمایه در گرددش و سودآوری شرکت دارد؛ اما مالکیت دولتی تأثیر معناداری بر این رابطه ندارد.

رحمانی و همکاران (۱۳۹۳) در پژوهشی با عنوان "بررسی رابطه تمرکز مالکیت و ساختار هیئت مدیره با کارایی مدیریت سرمایه در گردش"، به بررسی تأثیر برخی از مؤلفه‌های حاکمیتی نظری تمرکز مالکیت (درصد سهام پنج سهامدار بزرگ) و ساختار هیأت مدیره (اندازه و اسقلال هیأت مدیره) بر کارایی مدیریت سرمایه در گردش پرداخته‌اند. بدین منظور، فرضیه‌های پژوهش براساس اطلاعات ۱۱۳ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در دوره زمانی ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۱ و با استفاده از الگوی داده‌های تابلویی بررسی آزمون شدند. نتایج یانگر آن است که سطح تمرکز مالکیت ارتباط منفی و معناداری با دوره تبدیل موجودی و چرخه تبدیل وجه نقد دارد، اما ارتباط معناداری با دوره وصول مطالبات و دوره پرداخت بدھی ندارد. این در حالی است که ساختار هیأت مدیره به جز با دوره وصول مطالبات، ارتباط معناداری با سایر معیارهای مدیریت سرمایه در گردش ندارد.

دستگیر و هنمند (۱۳۹۳) در پژوهشی با عنوان "بررسی تأثیر سازوکارهای حاکمیت شرکتی بر کارآیی مدیریت سرمایه در گردش"، به بررسی تأثیر سازوکارهای حاکمیت شرکتی بر کارآیی مدیریت سرمایه در گردش در بین شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران پرداخته‌اند. داده‌های مورد نیاز به صورت سالانه طی دوره زمانی ۱۳۸۵-۹۰ گردآوری شد. بر اساس پیش فرض‌های اقتصادسنجی، روش رگرسیونی مبتنی بر داده‌های تابلویی - اثرات ثابت برای تمامی فرضیه‌های پژوهش انتخاب و بر اساس آن تجزیه و تحلیل داده‌ها انجام گرفت. بر اساس نتایج پژوهش، سازوکارهای حاکمیت شرکتی تا حدودی در بهبود کارایی مدیریت سرمایه در گردش اثرگذار است.

هرمزی و علی احمدی (۱۳۹۱) در پژوهشی با عنوان "بررسی رابطه بین مدیریت سرمایه در گردش با حاکمیت شرکتی و تئوری سلسله مراتب تامین مالی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران"، به بررسی رابطه بین مدیریت سرمایه در گردش با حاکمیت شرکتی و تئوری سلسله مراتب تامین مالی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران پرداخته است. در این پژوهش از داده‌های ترکیبی برای آزمون فرضیه‌ها استفاده شده است. نتایج این تحقیق نشان داد که بین متغیرهای دوره تصدی مدیریت، اندازه شرکت، رشد شرکت و جریان نقد آزاد با سرمایه در گردش رابطه معنی دار وجود دارد و بین متغیرهای بدھی، درصد مالکیت دولتی و درصد مالکیت نهادی با سرمایه در گردش وجود ندارد. همچنین، نتایج تحقیق نشان داد که شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران تئوری سلسله مراتب تامین مالی را رعایت می‌کنند.

۲-۲. فرضیه‌های پژوهش

با توجه به مبانی نظری فوق فرضیه‌های این پژوهش به شرح زیر ارائه شده است:

فرضیه اول: مالکیت نهادی بر مدیریت دریافتی ها تاثیر منفی دارد.

فرضیه دوم: مالکیت عمده بر مدیریت دریافتی ها تاثیر منفی دارد.

۳. روش‌شناسی پژوهش

این پژوهش از لحاظ ماهیت از نوع پژوهش‌های همبستگی است؛ زیرا ارتباط بین متغیرهای پژوهش را با استفاده از مدل‌های رگرسیون بررسی می‌کند. پژوهش همبستگی یکی از روش‌های پژوهش است که رابطه میان متغیرها را براساس هدف پژوهش بررسی می‌کند. همچنین این پژوهش از لحاظ هدف از نوع پژوهش‌های بنیادی تجربی است. در این پژوهش از آن جهت که با استفاده از مدل‌ها، روش‌ها و نظریه‌های موجود به دنبال حل مشکل یا بهبود وضعیت تصمیم‌گیری در قلمرو پژوهش است، لذا نوع پژوهش بنیادی تجربی است.

۱-۳. جامعه آماری پژوهش

جامعه آماری این پژوهش شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادران تهران است؛ بنابراین قلمرو مکانی پژوهش، شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادران تهران است. دلیل استفاده از شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادران به عنوان جامعه آماری تحقیق، سهولت دسترسی به اطلاعات این شرکت‌ها و قابل اطمینان بودن این اطلاعات است. همچنین قلمرو زمانی پژوهش سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۷ لغایت است. برای نمونه‌گیری از روش حذف سامانمند استفاده خواهد شد که شرایط آن به صورت زیر تعریف شده است:

۱- شرکت‌های مالی و سرمایه‌گذاری نباشد.

۲- در بازه زمانی پژوهش اطلاعات این شرکت‌ها در دسترس باشد.

۳- پایان سال مالی به ۲۹ اسفند ماه ختم شود.

۴- در طول دوره زمانی پژوهش تغییر سال مالی نداشته باشد.

با توجه به محدودیت‌های اعمال شده درنهایت تعداد ۱۰۵ شرکت به عنوان نمونه پژوهش انتخاب گردید.

۲-۳. تبیین و اندازه‌گیری متغیرها

متغیرهای این پژوهش شامل متغیرهای وابسته، مستقل و کنترلی است که در ادامه به توصیف آن‌ها پرداخته می‌شود.

تبیین و اندازه‌گیری متغیر وابسته

متغیر وابسته در این پژوهش مدیریت دریافتی‌ها است که به شرح زیر محاسبه می‌شود:

مدیریت دریافتی‌ها^{۲۶}: در این پژوهش برای محاسبه مدیریت دریافتی‌ها از نسبت حسابهای دریافتی به کل دارایی‌ها استفاده می‌شود.

تبیین و اندازه‌گیری متغیرهای مستقل

متغیرهای مستقل در این پژوهش مالکیت نهادی و مالکیت عمدہ است که به شرح زیر محاسبه می‌شوند: مالکیت نهادی^{۲۷}: برابر است با مجموع درصد سهام نگهداری شده توسط سهامداران نهادی شرکت. مؤسسات سرمایه‌گذاری، نهادهای عمومی غیر دولتی و یا سایر شرکت‌های تجاری از جمله سهامداران نهادی محسوب می‌شوند. مالکیت عمدہ^{۲۸}: برابر است با مجموع درصد سهام نگهداری شده توسط سهامداران عمدہ شرکت. سهامداران عمدہ شامل سهامدارانی می‌باشند که بیش از ۱۰ درصد سهام شرکت را در اختیار دارند.

تبیین و اندازه‌گیری متغیرهای کنترلی

متغیرهای کنترلی این پژوهش به شرح زیر ارائه شده است:

اندازه شرکت^{۲۹}: برابر است بالگاریتم طبیعی کل فروش شرکت.

اهرم مالی^{۳۰}: برابر است با نسبت کل بدھی‌ها به کل دارایی‌ها.

رشد^{۳۱}: برابر است با نرخ رشد دارایی‌های شرکت. نرخ رشد دارایی‌ها برابر است با کل دارایی‌های شرکت در سال جاری

منهای کل دارایی‌های شرکت در سال گذشته تقسیم بر کل دارایی‌های شرکت در سال گذشته.

26. Receivable Ratio

27. Institutional Ownership

28. Major Ownership

29. Firm Size

30. Leverage

31. Growth

سودآوری ^{۳۲}: برابر است با نسبت سود عملیاتی به کل دارایی ها.

نگه داشت وجه نقد ^{۳۳}: برابر است با نسبت وجه نقد و سرمایه گذاری های کوتاه مدت به کل دارایی ها.

اندازه هیئت مدیره ^{۳۴}: برابر است با تعداد کل اعضای هیئت مدیره شرکت.

استقلال هیئت مدیره ^{۳۵}: برابر است با نسبت مدیران مستقل هیئت مدیره به کل اعضای هیئت مدیره.

سهم بازار ^{۳۶}: برابر است با نسبت فروش شرکت به کل فروش صنعت.

۳-۳. طرح آزمون فرضیه‌ها

در این پژوهش به پیروی از کریشناکوتی و جادیاپا (۲۰۲۰) از مدل شماره (۱) برای آزمون فرضیه اول پژوهش استفاده خواهد شد. در مدل (۱) در صورتیکه ضریب β_1 منفی و معنادار باشد، فرضیه اول پژوهش رد نمی شود.

مدل شماره (۱):

(۱)

Receivable Ratio_{it}

$$= \beta_0 + \beta_1 Institutional\ Ownership_{i,t} + \beta_2 Firm\ Size_{i,t} + \beta_3 Leverage_{i,t} \\ + \beta_4 Growth_{i,t} + \beta_5 Profitability_{i,t} + \beta_6 Cash\ Ratio_{i,t} + \beta_7 Boardsize_{i,t} \\ + \beta_8 Boardindependece_{i,t} + \beta_9 Market\ Share_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$$

که در آن:

t: مدیریت دریافتی های شرکت i در سال t *Receivable Ratio_{it}*

t: مالکیت نهادی شرکت i در سال t *Institutional\ Ownership_{i,t}*

t: اندازه شرکت i در سال t *Firm\ Size_{i,t}*

t: اهرم مالی شرکت i در سال t *Leverage_{i,t}*

t: رشد شرکت i در سال t *Growth_{i,t}*

t: سودآوری شرکت i در سال t *Profitability_{i,t}*

t: نگه داشت وجه نقد شرکت i در سال t *Cash\ Ratio_{i,t}*

t: اندازه هیئت مدیره شرکت i در سال t *Boardsize_{i,t}*

t: استقلال هیئت مدیره شرکت i در سال t *Boardindependece_{i,t}*

t: سهم بازار شرکت i در سال t *Market\ Share_{i,t}*

همچنین در این پژوهش به پیروی از کریشناکوتی و جادیاپا (۲۰۲۰) از مدل شماره (۲) برای آزمون فرضیه دوم پژوهش

استفاده خواهد شد. در مدل (۲) در صورتیکه ضریب β_1 منفی و معنادار باشد، فرضیه دوم پژوهش رد نمی شود.

32. Profitability

33. Cash Ratio

34. Boardsize

35. Boardindependece

36. Market Share

مدل شماره (۲):

(۲)

Receivable Ratio_{it}

$$\begin{aligned}
 &= \beta_0 + \beta_1 Major\ Ownership_{i,t} + \beta_2 Firm\ Size_{i,t} + \beta_3 Leverage_{i,t} \\
 &+ \beta_4 Growth_{i,t} + \beta_5 Profitability_{i,t} + \beta_6 Cash\ Ratio_{i,t} + \beta_7 Boardsize_{i,t} \\
 &+ \beta_8 Boardindependece_{i,t} + \beta_9 Market\ Share_{i,t} + \varepsilon_{i,t}
 \end{aligned}$$

که در آن:

Major\ Ownership_{i,t}: مالکیت عمدہ شرکت i در سال t

۴. یافته های پژوهش

فرضیه های پژوهش با استفاده از مدل رگرسیون به روش داده های ترکیبی آزمون می شوند، در مدل های رگرسیونی با توجه به مقادیر احتمال نسبت به رد یا تأیید فرضیه صفر تصمیم گرفته می شود. اگر احتمال کمتر از سطح معنی داری ۰/۰۵ باشد فرض صفر رد، در غیر این صورت فرض صفر پذیرفته می شود. در این پژوهش جهت آزمون معناداری کل مدل از آماره اف و جهت آزمون معنادار بودن ضرایب رگرسیون از آماره تی استفاده شده است.

۱) آزمون اف لیمر و هاسمن

خلاصه نتایج آزمون اف لیمر و هاسمن در جدول (۱) ارائه شده است. همانطور که مشاهده می شود مقدار احتمال در هر دو آزمون اف لیمر و هاسمن کمتر از ۰/۰۵ می باشد، در نتیجه روش اثرات ثابت پذیرفته می شود.

جدول شماره (۱): آزمون اف لیمر و هاسمن

آزمون هاسمن			آزمون اف لیمر			مدل
نتیجه	احتمال	آماره هاسمن	نتیجه	احتمال	آماره اف لیمر	
اثرات ثابت	۰/۰۰۰۰	۷۸/۶۵۵۲۱۹	تابلوئی	۰/۰۰۰۰	۲۵/۰۷۷۵۱۱	مدل اول
اثرات ثابت	۰/۰۰۰۰	۸۰/۱۲۶۴۰۳	تابلوئی	۰/۰۰۰۰	۲۴/۴۷۲۲۹۷	مدل اول

منبع: یافته های پژوهشگر

۲) مفروضات مدل رگرسیون

قبل از برآش دادن مدل بر روی داده ها، پیش فرض های مدل بررسی می گردد:

الف- آزمون عدم خود همبستگی باقیمانده ها

با توجه به مقدار آماره دوربین واتسون که در جدول (۲) ارائه شده است، مشخص شد که مدل های فوق دارای خود همبستگی نمی باشد.

جدول شماره (۲): آماره دوربین-واتسون

آماره دوربین واتسون	حدود عدم خود همبستگی	مدل
۱/۵۴	۱/۵ < DW < ۲/۵	مدل اول
۱/۵۶	۱/۵ < DW < ۲/۵	مدل اول

(منبع: یافته های پژوهشگر)

ب- آزمون عدم ناهمسانی واریانس باقیمانده ها با توجه به جدول (۳) در این مدل فرض صفر (وجود همسانی واریانس) تأیید نمی شود که نشان می دهد مشکل ناهمسانی واریانس باقیمانده ها وجود دارد، بنابراین برای رفع آن در تخمین مدل از روش حداقل مربعات تعییم یافته (GLS) استفاده شده است.

جدول شماره (۳): آزمون همسانی واریانس

مدل	آماره (والد)	احتمال	نتیجه	روش تخمین
مدل اول	۱۰۶۳۸/۶۹	۰/۰۰۰	ناهمسانی واریانس باقیمانده ها	GLS
مدل اول	۱۰۷۱۲/۱۷	۰/۰۰۰	ناهمسانی واریانس باقیمانده ها	GLS

منبع: یافته های پژوهشگر

نتایج حاصل از تخمین مدل اول جهت آزمون فرضیه اول در جدول (۴) منعکس شده است.

جدول شماره (۴): نتایج تجزیه و تحلیل داده ها جهت آزمون فرضیه اول

متغیر	ضریب	انحراف استاندارد	آماره t	احتمال
INSTITUTIONAL_OWNERSHIP	-۰/۰۴۸۳۷۲	۰/۰۱۳۴۲۳	-۳/۶۰۳۷۳۵	۰/۰۰۰۳
FIRMSIZE	۰/۰۳۹۹۱۶	۰/۰۰۸۷۲۴	۴/۵۷۵۱۸۷	۰/۰۰۰۰
LEV	۰/۰۲۸۹۳۵	۰/۰۰۹۴۵۰	۳/۰۶۲۰۰۴	۰/۰۰۲۳
GROWTH	-۰/۰۵۰۳۰۱	۰/۰۰۹۵۷۰	-۵/۲۵۶۱۱۱	۰/۰۰۰۰
PROFITABILITY	-۰/۱۳۹۲۳۱	۰/۰۳۸۲۴۵	-۳/۶۴۰۵۴۱	۰/۰۰۰۳
CASHRATIO	-۰/۲۹۷۳۸۹	۰/۰۳۴۷۹۴	-۸/۰۵۴۷۰۰۷	۰/۰۰۰۰
BOARDSIZE	۰/۰۴۵۶۷۹	۰/۰۰۶۸۷۵	۶/۶۴۴۰۴۶	۰/۰۰۰۰
BOARDINDEPENDENCE	-۰/۰۱۰۶۲۹	۰/۰۱۶۵۵۲	-۰/۶۴۲۱۶۶	۰/۰۲۱۰
MARKETSHARE	۰/۱۴۱۰۹۰	۰/۰۴۷۹۱۸	۲/۹۴۴۳۷۸	۰/۰۰۳۳
C	-۰/۴۸۵۵۶۸	۰/۰۹۴۷۶۸	-۵/۱۲۳۷۳۵	۰/۰۰۰۰
R-squared	۰/۸۱		F آماره	۲۸/۸۷۴۷۰
Adjusted R-squared	۰/۷۸		Prob(F-statistic)	۰/۰۰۰۰۰۰

منبع: یافته های پژوهشگر

مقدار ضریب متغیر مالکیت نهادی میان شاخصی برای ارزیابی فرضیه اول است، در صورتی که ضریب مذکور معنادار باشد نشان دهنده تأیید این فرضیه است. مقدار احتمال آماره تی برای این متغیر برابر $0/000^3$ می باشد و کمتر از سطح خطای ۰/۰۵ است، بنابراین می توان گفت که فرضیه اول پژوهش در سطح خطای ۵ درصد پذیرفته می شود. همچنین علامت ضریب این متغیر منفی می باشد که نشان می دهد مالکیت نهادی تاثیر منفی بر مدیریت دریافتی ها دارد.

نتایج حاصل از تخمین مدل دوم جهت آزمون فرضیه دوم در جدول زیر منعکس شده است.

جدول شماره (۵): نتایج تجزیه و تحلیل داده ها جهت آزمون فرضیه دوم

متغیر	ضریب	انحراف استاندارد	آماره t	احتمال
MAJOR_OWNERSHIP	-۰/۰۶۴۰۹۶	۰/۰۱۶۲۵۹	-۳/۹۴۲۱۴۰	۰/۰۰۰۱
FIRMSIZE	۰/۰۴۰۸۳۹	۰/۰۰۹۲۸۲	۴/۳۹۹۹۶۵	۰/۰۰۰۰
LEV	۰/۰۲۸۱۱۰	۰/۰۰۸۸۹۸	۳/۱۵۸۹۸۳	۰/۰۰۱۶
GROWTH	-۰/۰۵۱۲۴۹	۰/۰۰۹۶۶۸	-۵/۳۰۰۹۳۰	۰/۰۰۰۰
PROFITABILITY	-۰/۱۴۰۱۶۶	۰/۰۳۸۶۳۴	-۳/۶۲۸۰۵۵	۰/۰۰۰۳
CASHRATIO	-۰/۲۹۶۷۱۵	۰/۰۳۴۷۶۰	-۸/۵۳۶۱۸۶	۰/۰۰۰۰
BOARDSIZE	۰/۰۴۵۷۲۴	۰/۰۰۶۷۷۴	۶/۷۴۹۶۳۸	۰/۰۰۰۰
BOARDINDEPENDENCE	-۰/۰۰۸۱۵۳	۰/۰۱۶۵۸۷	-۰/۴۹۱۵۲۹	۰/۶۲۳۲
MARKETSHARE	۰/۱۴۶۵۰۳	۰/۰۵۱۷۲۳	۲/۸۳۲۴۶۲	۰/۰۰۴۷
C	-۰/۵۱۳۱۹۰	۰/۱۰۴۵۲۲	-۴/۹۰۹۸۹۰	۰/۰۰۰۰
R-squared	۰/۸۱		F آماره	۲۸/۲۰۰۶۶
Adjusted R-squared	۰/۷۸		Prob(F-statistic)	۰/۰۰۰۰۰۰

منبع: یافته های پژوهشگر

مقدار ضریب متغیر مالکیت عمدہ میبن شاخصی برای ارزیابی فرضیه دوم است، در صورتی که ضریب مذکور معنادار باشد نشان دهنده تأیید این فرضیه است. مقدار احتمال آماره t برای این متغیر برابر ۰/۰۰۰۱ می باشد و کمتر از سطح خطای ۰/۰۵ است، بنابراین می توان گفت که فرضیه دوم پژوهش در سطح خطای ۵ درصد پذیرفته می شود. همچنین علامت ضریب این متغیر منفی می باشد که نشان می دهد مالکیت عمدہ تاثیر منفی بر مدیریت دریافتی ها دارد.

۵. بحث و نتیجه گیری

نتایج آزمون فرضیه اول نشان داد که مالکیت نهادی تاثیر منفی بر مدیریت دریافتی ها دارد، به عبارت دیگر با افزایش درصد مالکیت سهامداران نهادی، نسبت حسابهای دریافتی کاهش می یابد، در نتیجه فرضیه اول پژوهش تأیید می شود. نتایج آزمون فرضیه دوم نشان داد که مالکیت عمدہ تاثیر منفی بر مدیریت دریافتی ها دارد، به عبارت دیگر با افزایش درصد مالکیت سهامداران عمدہ، نسبت حسابهای دریافتی کاهش می یابد، در نتیجه فرضیه دوم پژوهش تأیید می شود. مدیریت حسابهای دریافتی یکی از بخش هایی است که در ساختار مدیریتی یک شرکت نقش حیاتی ایفا می کند. به طوری که بحث حسابهای دریافتی و سایر دارایی های جاری را به مانند خونی تشییه کرده اند که در رگ های یک واحد تجاری در جریان است تا واحد تجاری بتواند به حیات خود ادامه دهد. تجربه نشان داده است که یکی از دلایل عمدہ پریشانی مالی و ورشکستگی اغلب شرکت ها، مدیریت نامناسب حسابهای دریافتی است. یکی از عواملی که می تواند بر مدیریت حسابهای دریافتی تاثیرگذار باشد، حضور مالکیت نهادی و عمدہ در شرکت است. مالکان نهادی و عمدہ با تاثیری که بر مدیریت شرکت دارند می توانند حسابهای دریافتی شرکت ها را به سمت مقدار بهینه هدایت کرده و عملکرد شرکت را بهبود بخشدند. لذا این انتظار می رود که با افزایش درصد مالکیت سهامداران نهادی و عمدہ، نسبت

حسابهای دریافتی کاهاش یابد. نتایج به دست آمده در این پژوهش از بعد معناداری با نتایج پژوهش‌های کریشن‌کوتی و جادی‌پا (۲۰۲۰)، پالومینی و ناکامورا (۲۰۱۱)، ناصری و همکاران (۱۳۹۶)، زلقی و گودینی (۱۳۹۵) و رحمانی و همکاران (۱۳۹۳) همخوانی دارد.

با توجه به نتایج حاصل از پژوهش پیشنهادهایی به شرح زیر ارائه شده است:

- با توجه به یافته‌های پژوهش پیشنهاد می‌شود که سهامداران شرکتها؛ به ویژه سهامداران نهادی که درصد بالایی از سهام یک شرکت را دارا هستند، در انتخاب اعضای هیأت مدیره نهایت دقت را به عمل آورده و آنها را با رویکرد هدفمند انتخاب نمایند؛ به این صورت که دانش و تخصص لازم در حوزه فعالیت شرکت و همچنین، در حوزه مالی برخوردار باشند تا از این طریق بتوانند با نظارت درست بر مدیریت حسابهای دریافتی و حتی با ارائه دیدگاه‌هایی تخصصی در این باره، مدیریت شرکت را در افزایش کارایی و بهبود عملکرد شرکت یاری رسانند.
- با توجه به یافته‌های پژوهشو با توجه به اینکه مالکیت عمدۀ تأثیر منفی بر نسبت حسابهای دریافتی دارد، لذا به مدیران شرکتها پیشنهاد می‌شود که در راستای مدیریت هرچه بهتر حسابهای دریافتی؛ به ویژه از طریق کاهاش دوره وصول مطالبات، علاوه بر ویژگی‌های خاص شرکت‌ها، توجه جدی نیز به نقش نظارتی سهامداران عمدۀ داشته باشند.

۶. منابع و مأخذ

۱. پورزمانی، زهرا و رضاعی، آزاده. (۱۳۹۵). تاثیر نظارت خارجی بر رابطه بین نسبت گردش سرمایه و عملکرد صندوق‌های سرمایه گذاری مشترک، مطالعات حسابداری و حسابرسی دوره ۵، شماره ۲۰، ۱-۲۰.
۲. دستگیر، محسن و هنرمند، مهسا. (۱۳۹۳). بررسی تاثیر سازوکارهای حاکمیت شرکتی بر کارآیی مدیریت سرمایه در گردش، حسابداری مدیریت دوره ۷، شماره ۲۲، ۶۹-۸۸.
۳. رحمانی، فاطمه؛ واعظ، سید علی؛ قنواتی، نسرین و قلمبر، محمد حسین. (۱۳۹۳). بررسی رابطه‌ی تمرکز مالکیت و ساختار هیئت مدیره با کارایی مدیریت سرمایه در گردش، مدیریت دارایی و تأمین مالی دوره ۲، شماره ۱، ۱۱۳-۱۲۸.
۴. زلقی، حسن و گودینی، مریم. (۱۳۹۵). بررسی تاثیر ساختار مالکیت بر رابطه بین مدیریت سرمایه در گردش و سودآوری شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر تهران، چهارمین کنفرانس بین‌المللی پژوهش‌های کاربردی در مدیریت و حسابداری، تهران، دانشگاه شهید بهشتی.
۵. ناصری، احمد؛ سلیمانی، ساعدۀ و یزدی فر، حسن. (۱۳۹۶). بررسی تأثیر حاکمیت شرکتی بر کارایی مدیریت سرمایه در گردش در بورس اوراق بهادر تهران، چشم انداز مدیریت مالی دوره ۲۰، ۵۵-۷۰.
۶. هرمزی، هادی و علی احمدی، سعید. (۱۳۹۱). بررسی رابطه بین مدیریت سرمایه در گردش با حاکمیت شرکتی و تئوری سلسه مراتب تامین مالی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر تهران، حسابداری مدیریت دوره ۵، شماره ۱۵، ۳۱-۳۹.
7. Al-Fayoumi, N., Abuzayed, B. and Alexander, D. (2010), "Ownership structure and earnings management in emerging markets: the case of Jordan", *International Research Journal of Finance and Economics*, Vol. 38, pp. 28-47.
8. Ang, J. S., Cole, R. A., & Lin, J. W. (2000). Agency costs and ownership structure. *The Journal of Finance*, 55(1), 81–106.

9. Bar-Yosef, S. and Prencipe, A. (2013), "The impact of corporate governance and earnings management on stock market liquidity in a highly concentrated ownership capital market", *Journal of Accounting, Auditing, and Finance*, Vol. 28 No. 3, pp. 292-316.
10. Borochin, P., Yang, J., 2017. The effects of institutional investor objectives on firm valuation and governance. *Journal of Financial Economics* 126 (1), 171–199.
11. Bowen, Robert M., David Burgstahler, and Lane A. Daley (1987), "The Incremental Information Content of Accrual versus Cash Flows," *The Accounting Review*, 62(4), 723-747.
12. Deangelo, Linda Elizabeth (1986), "Accounting Numbers as Market Valuation Substitutes: A Study of Management Buyouts of Public Stockholders," *The Accounting Review*, 61(3), 400-420.
13. Gill, Amarjit S. and Biger, Nahum, (2013), "The impact of corporate governance on working capital management efficiency of American manufacturing firms" , *Managerial Finance*, Vol. 39 No. 2, pp. 116-132.
14. Hung, C. Y., & Kao, L. H. (2011). Management style of accounts receivable and performance of the firms: Evidence from Taiwan electronics industry. *Management Review*, 30, 49–72.
15. Healy, Paul M. (1985), "The Effect of Bonus Schemes on Accounting Decisions," *Journal of Accounting and Economics*, 7(1-3), 85-107.
16. Jensen, M. C., & Meckling, W. H. (1976). Theory of the firm: Managerial behavior, agency costs and ownership structure. *Journal of financial economics*, 3(4), 305–360.
17. Krishnankutty, Raveesh. Jadiyappa, Nemiraj. (2020). Ownership structure and receivables management, *J Public Affairs*. 1-5.
18. Kajanathan, R., and Achchuthan, S. (2013), Corporate Governance Practices and Working Capital Management Efficiency: Special Reference to Listed Manufacturing Companies in Srilanka, *Information and Knowledge Management*, No 2, pp 216-226.
19. Kyereboah -Coleman.A, and Osei(2008).K, A. "Outreach and profitability of microfinance institutions: the role of governance" . *Journal of Economic Studies*.Vol. 35 No. 3.,pp. 236-248.
20. Liu, Guoqiang, Zongfang Zhou, and Yong Shi (2007), "A Multi-dimensional Forward Selection Method for Firms' Credit Sale," *Computers & Mathematics with Applications*, 54(9-10), 1228-1233.
21. Mian, S. L., & Smith, C. W. Jr. (1992). Accounts receivable management policy: Theory and evidence. *The Journal of Finance*, 47(1), 169–200.
22. Michalski, G. (2012). Efficiency of accounts receivable management in Polish institutions. European Financial Systems.
23. Molina, C. A., & Preve, L. A. (2009). Trade receivables policy of distressed firms and its effect on the costs of financial distress. *Financial Management*, 38(3), 663–686.
24. Palombini, N.V.M., & Nakamura, W.T. (2012). Key Factors In Working Capital Management In The Brazilian Market. *Revista de Administração de Empresas*, Vol. 52, No. 1, pp. 55-69.
25. Shin, H. H., & Soenen, L. (1998). Efficiency of working capital management and corporate profitability. *Financial practice and education*, 8, 37–45.
26. Schiff, Michael and Zvi Lieber (1974), "A Model for the Integration of Credit and Inventory Management," *The Journal of Finance*, 29(1), 133-140.
27. Stanford, Robert E. (1989), "Optimizing Profits from a System of Accounts Receivable," *Management Science*, 35(10), 1227-1235.
28. Velury, U. and D.S. Jenkins. (2006). Institutional Ownership and the Quality of Earnings. *Journal of Business Research* 59: 1043-1051.

The effect of Institutional Ownership and Major Ownership on Receivables Management

Hassan Rahimifard^{*1}

Mohsen Sadeghi²

Date of Receipt: 2020/11/21 Date of Issue: 2020/12/01

Abstract

The purpose of this study is to investigate the impact of institutional ownership and major ownership on receivables management. In line with the purpose of the research, two hypotheses were developed. To test these two hypotheses using the systematic elimination method, a sample consisting of 105 companies was selected from the companies listed on the Tehran Stock Exchange during the eight years between 2011 and 2018. Multivariate regression models using combined data method were used to analyze the data and test the hypotheses. The results showed that institutional ownership has a negative impact on receivables management. The results also showed that major ownership has a negative impact on receivables management.

Keywords

Institutional Ownership, Major Ownership, Receivables Management.

1. PhD Student in Accounting, Faculty of Management and Accounting, Mobarakeh Azad University, Isfahan, Iran (*Corresponding Author: hasanrahimifard@yahoo.com).

2. Assistant Professor of Accounting, Faculty of Management and Accounting, Mobarakeh Azad University, Isfahan, Iran (mohsen_ms_sadeghi@yahoo.com).